

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 8. srpnja 2021.

Analiza presude

Oluić protiv Hrvatske
br. zahtjeva 61260/08

povreda čl. 8. Konvencije – pravo na poštovanje privatnog života i doma

Izloženost osobe buci koja doseže minimalnu razinu ozbiljnosti, aktivira pozitivnu obvezu domaćih vlasti da zaštite pravo osobe na poštovanje privatnog života i doma.

Presudom u predmetu *Oluić protiv Hrvatske*, Europski sud je 20. svibnja 2010. u vijeću od sedam sudaca utvrdio propust domaćih vlasti da usvoje i implementiraju mjere za zaštitu podnositeljice od prekomjerne izloženosti buci.

U ovom je predmetu podnositeljica zahtjeva 2001. pokrenula prvi upravni postupak u želji da ukloni odnosno smanji zagađenje bukom kojem su bili izloženi ona i njezini ukućani. Naime, u drugom dijelu kuće, kojeg je podnositeljica zahtjeva bila suvlasnica, treća osoba vodila je caffe bar F. Usprkos svim nastojanjima podnositeljice, upravni postupci koji su vođeni zbog smanjenja buke bili su dugotrajni, neučinkoviti te obilježeni procesnim nedostacima. Ni nakon pokretanja upravnog spora 2003. godine podnositeljica nije uspjela ishoditi odluku temeljem koje bi mogla zahtijevati smanjenje razine buke koja je opetovanim mjerenjima od strane sanitarne inspekcije utvrđena kao prekomjerna. Upravni i sudski postupci koje je podnositeljica zahtjeva bezuspješno vodila u razdoblju 2001. do 2009. godine nisu rezultirali usvajanjem mjera koje bi štitile od prekomjerne buke. Buka iznad dozvoljenih razina trajala je godinama, do veljače 2009. godine, te uznemiravala podnositeljicu i njezine ukućane noću. S druge strane, odluke koje su upravna tijela i donijela, nalažući vlasniku caffe bara F. da smanji razinu buke, nisu provedene. Konačno 2008. godine, podnositeljica je podnijela zahtjev Europskom sudu prigovarajući da joj je zbog trajne izloženosti buci povrijeđeno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te doma.

Europski sud uvodno je istaknuo da iako pravo na čist i tih okoliš nije izričito priznato Konvencijom, člankom 8. štiti se pravo pojedinca na poštovanje privatnog života i doma kada je pojedinac izravno i ozbiljno pogođen bukom ili nekim drugim oblikom onečišćenja ([Hatton i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva](#), stavak 96.). Pritom, dom ne treba doživljavati samo kao konkretan fizički prostor već poštovanje doma treba razumjeti kao pravo na mirno uživanje i pogodnosti tog prostora što uključuje i zaštitu od štetnih imisija poput buke i smrada ([Moreno Gomez protiv Španjolske](#), stavak 53.). Nadalje, Europski sud je napomenuo da je u predmetima koji se tiču zaštite okoliša, zadaća domaćih vlasti pronaći pravičnu ravnotežu između interesa pojedinaca te interesa zajednice kao cjeline, neovisno o tome uzrokuje li zagađenje sama država

ili pak odgovornost države leži u činjenici da je propustila urediti postupanje u sferi između pojedinaca (*Hatton i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [VV] stavak 98.).

S obzirom da se predmet podnositeljice ne odnosi na miješanje nacionalnih vlasti u pravo podnositeljice na poštovanje doma već na navodni propust vlasti da poduzmu radnje kojima bi zaustavile povrede prava od strane treće osobe, Europski sud je prvo ispitivao je li miješanje u njezino pravo bilo dovoljno ozbiljno da bi država morala reagirati sukladno svojoj pozitivnoj obvezi iz članka 8. Konvencije.

U odnosu na ozbiljnost miješanja u pravo podnositeljice na poštovanje doma i privatnog života Europski sud posebno je ocjenjivao je li razina buke kojoj je podnositeljica bila izložena prihvatljiva, trpi li podnositeljica konkretne negativne učinke te jesu li obavljena relevantna mjerenja o razini buke. Europski sud je utvrdio da je razina buke kojoj su bili izloženi ona i njezina obitelj bila prekomjerna. Navedeno su potvrdila tri mjerenja obavljena u razdoblju od 2001. do 2008. godine od strane neovisnih vještaka čiji nalazi i mišljenja nisu bili osporeni u nacionalnim postupcima. Sukladno utvrđenju vještaka, buka kojoj je bila izložena podnositeljica i njezina obitelj kontinuirano je premašivala kako nacionalne tako i međunarodne standarde o najvišim dopuštenim razinama buke. Ujedno, medicinska dokumentacija koju je podnositeljica dostavila u spis pokazuje da je njezina kćer koja je živjela s podnositeljicom, bolovala od poremećaja sluha te da je njeno stanje zahtijevalo da ne bude izložena buci. Slijedom navedenog, Europski sud je zaključio da je uznemiravanje doseglo potrebnu minimalnu razinu kojom je aktivirana pozitivna obveza države da zaštiti podnositeljicu zahtjeva od takve buke.

Imajući na umu da Konvencija jamči prava koja su „praktična i djelotvorna“ činjenica da su nacionalne vlasti dozvolile da podnositeljica i njezini ukućani budu izloženi prekomjernoj buci gotovo osam godina dok su u tijeku bili razni postupci pred upravnim tijelima i upravnim sudom učinila su njihovo pravo na poštovanje doma i privatnog života upravo suprotnim, „teorijskim i iluzornim“ (*Papamichalopoulos i drugi protiv Grčke*, stavak 42.). Značajno odugovlačenje koje je obilježilo predmetne upravne i sudske postupke učinilo je te postupke u konačnici nedjelotvornim iako razina buke 2009. nije više, sukladno izvršenom mjerenju, premašivala propisane standarde.

Slijedom svega navedenog Europski sud je utvrdio da domaće vlasti nisu ispunile svoju pozitivnu obvezu da jamče pravo podnositeljice na poštovanje njezinog doma i privatnog života, odnosno da je došlo da povrede članka 8. Konvencije.

Za utvrđenu povredu Europski sud je podnositeljici dosudio pravednu naknadu u iznosu od 15.000,00 eura na ime neimovinske štete te dodatnih 3.700,00 eura na ime troškova i izdataka nastalih pred Europskim sudom.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.